СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

РІК LV. Ч. 267. ДЖЕРЗІ СИТІ І НЮ ЙОРК, субота, 15-го листопада 1947. No. 267. JERSEY CITY and NEW YORK, Saturday, November 15, 1947. VOL. LV.

ТРИ ЦЕНТИ В ЗЛУЧ. ДЕРЖ. АМЕРИКИ ПЯТЬ ЦЕНТІВ ЗАКОРДОНОМ Тел. „Свободи": BErgen 4-0237. 4-0807 — Тел. У. Н. Союзу: BErgen 4-1016 THREE CENTS IN THE U. S. of AMERICA FIVE CENTS ELSEWHERE

ПЛЯН ВИДУЖАННЯ ЕВРОПИ БУДЕ ОПЛАЧУВАНИЙ З БІЖУЧИХ ПОДАТКІВ

Вашингтон, 12 листопада. — Підчас пресової конференції заявив президент Труман, що Плян Видужання Европи має бути оплачуваний з біжучих податків і що на найближчий скарбовий рік ці видатки будуть виносити 6 більйонів долярів. Водночас оприлюднено інші подробиці, звязані з цим Пляном. Так сенатор Ванденберґ виявив, що европейські держави будуть сплачувати цю допомогу матеріялами і то на підставі писаного зобовязання; палатний Комітет Чужинної Допомоги виявив, що вже тепер бракує деяких матеріялів, які мають бути вислані до Італії й до Франції; секретар торгівлі Гариман зробив закид Арґентині, що вона використує теперішню скруту на накладання надзвичайно високих цін на своє збіжжя, хоч її фармері дістають низьку ціну за своє збіжжя; Гариман теж вийшов з предявленням, щоб уряд перестав посилати допомогу таким державам, які опинилися під контролею Совєтів, а щоб був готовий помагати таким країнам у Східній Европі, які позбудуться цієї контролі.

ДЕНФЕЛД НАЧАЛЬНИКОМ МОРСЬКИХ СИЛ

Вашингтон. — Президент Труман іменував адмірала Честера В. Нимица начальником морських операцій. Він є одним з наймолодших адміралів, які досі займали це відповідальне становище. — Вовночас президент оприлюднив теж лісту інших урядовців, свіжо назначених на високі становища, звязані з обороною краю. В першу чергу президент доповнив членство в Краєвій Раді Засобів для Безпеки. Її членами стали секретарі: скарбу, оборони, внутрішних справ, рільництва, торгівлі і праці під головством Артура М. Гила з Чарлстон, Ва. Обовязком членів Ради є плянувати використання природних багатств, потрібних для переведення мобілізації під час війни.

СЕНАТОР ЛОДЖ ПРО НЕДОСТАЧУ ОБОРОННИХ СПОСОБІВ

Вашинґтон. — Перед комісією закордонних справ заявив сенатор Генрі Кабот Лодж, що на основі студій, ним переведених, він може ствердити такі недостачі в наших способах оборони краю: 1. Наша повітряна сила, яка має бути передною стрілою для відбиття нападу, не має ще зорганізованих 70 повітряних груп, хоч це вважається за мінімум наших потреб; 2. Нема ще загальної краєвої організації, яка була б приготована на масове бомбардування наших центрів населення і наших промислових осередків; 3. Всі три секції оборони не мають відповідного числа вояків.

„НОВИЙ ЗАКОН ЦЕ ВИЗВОЛЕННЯ РОБІТНИКІВ"

Гарисбург, Па. — Закон Тефта-Гартлія став предметом найбільшого і найзлобнішого перекручування, і збоку тих, що його поборюють — таку думку висловив сенатор Ирвинг М. Айвес на зібранні Пенсилванійської Ради Жінок Республиканок. „Досвід виказує, що оцей новий закон, не лише що не є „законом для поневолення робітника", як його представляють, але навпаки, він є актом для визволення робітника" — твердив Айвес. Неможливе придумати в законі досконалого відношення між підприємцями й робітниками, бо ця ділянка все зміняється, а вона й так повна динаміту. Тому треба все нової техніки й нової процедури — твердив Айвес.

НАЙСТАРШИЙ СЛІД ЛЮДИНИ В АМЕРИЦІ

Линколн, Небраска. — Південно-західна Небраска виказує сліди найдавнішого житла людини в Західній Півкулі, як це заявив д-р С. Бертранд Шулц, директор Стейтового Музею Небраски. Над рікою Лайм Крік найдено сліди трьох таборів пастирських племен. Вони походять з часів 20,000-35,000 літ, а деякі експерти вважають їх за ще старші.

КЕРЕНСЬКИЙ ЗА ПІДБУРЮВАННЯ РОСІЯН ПРОТИ КОМУНІСТІВ

Нюарк, Н. Дж. — Бувший премієр Росії Александер Керенський заявив, що для стримання війни треба скласти американську програму зорганізування всіх свободолюбних людей проти комуністичних гнобителів. У громаді свободолюбних народів треба теж примістити самих росіян тому, що російський нарід є першою жертвою комуністичної диктатури.

$100,000 НА ЮВИЛЕЙ МІСТА

Ню Йорк. — Міська Оціночна Рада ухвалила призначити $100,000 на покриття видатків при святкуванні 50-літньої річниці консолідації пятьох громад у теперішнє велике місто Ню Йорк. При цій нагоді обговорено плян святкування і змінено деякі проекти, складені підготовчою комісією. Різні імпрези будуть тривати від квітня до кінця червня 1948 р.

З фронту Української Повстанської Армії в Чехословаччині

ВІДДІЛ У. П. А. ПРОТЯГОМ 5 ГОДИН ОКУПУВАВ ЧЕСЬКЕ МІСТО

Прага, 9. листопада. (Повітряною поштою до „Свободи"). — І. К. — Згідно з повідомлення чеської преси, відділ У.П.А. в складі 38 вояків прийшов дня 3-го листопада до моравського міста Літомишль, обсадив поштовий і телеграфний уряди та поліційну і жандармську станиці та, розабброївши нечисленну залогу, зажадав від посадника міста, щоб той візвав населення принести на місцевий ринок більшу кількість харчів і теплого зимового білля. За всі перебрані повстанцями харчі і білля апровізаційний підстаршина УПА платив польськими злотими і совєтськими карбованцями. Теплий зимовий одяг бійці УПА зареквірували з місцевого державного магазину. Відділ УПА був в місті повних 5 годин, опісля взяли зі собою чотирьох молодих чехів і відійшли в південно-західному напрямі. Місцевому населенню, що жалілось на комуністичний терор і переслідування, командант відділу мав пообіцяти в майбутньому скріплену оборону з боку УПА перед російськими і місцевими комуністами.

РОМАН БРОДИЧ, КОМАНДАНТ ВІДДІЛУ У. П. А. ПОПАВ В ПОЛОН

Дня 4-го листопада майже вся чеська преса подала повідомлення чеської телеграфної агенції, що в дні 2-го листопада під час бою одного відділу УПА з чеськими військами на Моравській височині біля міста Великий Мижерч, попав до чеської неволі командант того відділу УПА, Роман Бродич.

„АКЦІЯ ПРОТИ У. П. А. ЦЕ НЕ ЖАРТИ"

Під таким заголовком орган чеських соціял-демократів „Право Ліду" з 6-го листопада подав інформацію, що чеське міністерство війни покликало до зброї нову серію резервістів, які після спеціяльного вишколу до боротьби в горах і лісах будуть використані до боротьби проти УПА. При цій нагоді пригадується недавну заяву міністра війни, ген. Людвика Свободи, в парляменті, що на цілій чехословацькій території є ще тільки біля 200 „бандеровцов" та пообіцяв зліквідувати їх до 15-го листопада. Тепер будеться вишколювати до цього ще окрему армію.

НЕВДАЧНА ПРОВОКАЦІЯ

В Чехословаччині для нікого не є таємницею, що тероризоване комуністами чеське і словацьке населення ставиться з великими симпатіями до УПА та де й як може допомагає українським повстанцям, вважаючи їх ще за своїх єдиних оборонців та звязуючи з ними свої великі визвольні надії. Місцеві комуністи докладають усіх зусиль, щоб ці симпатії зменшити, користуючись при цьому всілякими хитрощами, провокаціями і насамперед терором. Інтересний випадок під цим оглядом трапився в місті Піштянах на Словаччині. Директор великої місцевої лікарні („Лечебні устав ім. Стефаніка"), комуніст д-р Новоместкі, разом з командатом служби безпеки, також комуністом, майором Смрковскім, задумали переконатися про наставлення своїх понад 1,500 пацієнтів, лікарів та медсестер і урядників лікарні і влаштували „напад бандіровцов" на лікарню. Вони переодягли біля 40 чеських жандармів в уніформи УПА, з мазепинками і тризубами і ці „напали" на лікарню власне в обідню пору. Під час комедії був приявний теж поліційний фільмовий оператор, завданням якого було „увіковічнити" симпатії хворих, а головно лікарів і студентів до УПА та використати опісля для комуністичної терористичної акції проти населення. Комедію попсував припадок, що вже в першій хвилині „нападу" один з хворих пізнав в одному „бандіровці" перебраного в уніформу бійця УПА таки свого шваґра, підстаршину жандармерії. Хворий власне того дня тільки приїхав лікуватися і його кревний ще видно не мав можности про це довідатися. Подія з цею невдачною провокацією швидко рознеслася по цілій країні.

Неволя, голод, нужда і смерть в Україні

АМЕРИКАНКА, ЩО ВТІКЛА ЗІ СОВЄТСЬКОЇ НЕВОЛІ, ТВЕРДИТЬ, ЩО 95% НАСЕЛЕННЯ УКРАЇНИ Є ПРОТИ БОЛЬШЕВИЗМУ

Ню Йорк, 13. листопада. — До Ню Йорку приїхала американська громадянка, Ірма Моґаупт, що до війни жила з батьками в Югославії, опісля була вивезена большевиками на невольничі праці до Кривого Рогу в Україні а якій вкінці пощастило втекти і вернутися назад до Америки. Нюйорська американська преса друкує тепер її спостереження зі Совєтської України і від її оповідань справді кров стинається в жилах. Вона твердить, що Совєтська Україна це одна велика тюрма і каторга, в якій людина жадних інших прав не має, як тільки в голоді і холоді виконувати наказану їй невольничу працю, що кінчається тільки з її смертю. Вона сама перебувала в окремому робітничому таборі, але положення цілого населення і самих сторожів цего табору не було краще від їхнього. Вона твердить, що 95 процентів населення України є проти большевизму, але їх до тої міри тероризує і знущається над ними 5 процентів московсько-комуністичних вислужників, що було б важко думати про будьяку революцію. Зізнання Ірми Моґаупт цовністю покриваються теж з твердженнями бувших военно-полонених, що до краю виснажені часом втікають зі Совєтів в західну Европу.

СОВЄТСЬКУ УКРАЇНУ ВИБРАНО ДО РАДИ БЕЗПЕКИ

Лейк Соксес, Н. Й., 13. листопада. — На сьогоднішній сесії Генеральної Асамблеї та після того, як Індія відкликала свою кандидатуру, Совєтська Україна була вибрана членом Ради Безпеки О.Д. на наступних два роки. В користь Совєтів віддали свої голоси 35 країн. 15 здержались від голосування, три були неприявні, три голоси уневажнено і дві країни голосували за Індією, хоча ця зрезиґнувала. В склад Ради Бизпеки, крім постійних „пятьох великих" (Америка, Англія, Франція, Китай і Совєтський Союз), входять: Арґентина (до 1950 р.), Бельгія (до 1949), Канада (до 1950), Колумбія (до 1949), Сирія (до 1949) і Совєтська Україна (до 1950 року).

СОВЄТСЬКІ ВІСТІ ПРО АТОМОВУ БОМБУ ЦЕ ПІДСТУП ДЛЯ ДОБУТТЯ ІНФОРМАЦІЙ

Ню Йорк, 14. листопада. — Джан Генкак, бувший член американської делегації до Атомової Комісії при Обєднаних Державах, заявив, що звідомлення з Парижа, датоване 11. листопада, наче б то Совєти вже випробували свою атомову бомбу, є лише підступом, придуманим на те, щоб добути технічні інформації. У промові на обіді Американського Статистичного Товариства сказав Генкак, що Совєти хочуть знати, який є ланцюх наслідків після вибуху атомової бомби. Коли вони це дістануть, тоді можна буде врятувати багато людського життя під час експериментів. Розголошена ним проба атомової бомби це брехня без заперечення. Вона обрахована на те, що б ми заперечували їхні поголоски, а тоді вони чогось все таки довідаються від нас. — Генкак є спільником банкової фірми Лімен Бротерс і був співпрацівником проєкту Барука для контролі атомової енергії. У своїй промові він вказував на конечність зберігання атомової бомби в Америці, бо коли б ми видали цю тайну, тоді готову нашу бомбу вороги кидали б на нас. Докищо нема ще сили в світі, яка до цього не допустила б, оце думка Генкака.

ВІДБУДУВАННЯ НІМЕЧЧИНИ Є КЛЮЧЕМ ДО ВИДУЖАННЯ ЕВРОПИ

Ню Йорк. — Сенатор Ричард Б. Росел з Джорджії й сен. С. Вейленд Брукс з Ілиной, які щойно повернулися зо студій відносин у Німеччині, заявили згідно, що для економічного видужаня Европи потрібна наперед економічна відбудова Німеччини. „Ми не можемо втримувати Німеччину як дім убогих, а водночас поставити Европу на ноги" — твердять оба венатори, хоч кожен з них належить до іншої політичної партії.

ФРАНЦІЯ В БОРОТЬБІ ПРОТИ КОМУНІЗМУ

ЗАГРОЗА ГРОМАДЯНСЬКОЇ ВІЙНИ. ПРЕМІЄР ВЗИВАЄ ДО ОБОРОНИ РЕСПУБЛИКИ

Париж, 13 листопада. Після виключення комуністів з коаліційного уряду та скріплення протикомуністичних настроїв, що виявилося в перемозі партії ген. де Ґоля в останніх виборах до міських рад і вкінці безпосередньо перед можливістю реалізації допомогового Пляну Маршала в країні, французькі комуністи перейшли до наступу, користуючись насиллям і терором, що ставить країну безпосередньо перед загрозою громадянської війни. Після вчерашніх заворушень в Марсей та хуліґанського нападу комуністів на де-ґолівського посадника міста, сьогодні прийшло до гострих протикомуністичних виступів в парляменті. Премієр Рамадьє запевнив послів, що уряд „оборонятиме закону всіми засобами, які стоять йому до розпорядження" та взивав усіх до „оборони республики перед комуністичними насильствами". Під час засідання національної асамблеї комуністи були цілком ізольовані, а під час їх виступів на залі часто розносилися оклики „геть до Москви!" і т.п. Комуністичний провідник Торес властне перебуває тепер у Москві і з цим, як теж з посиленням комуністичного терору і насильства в Італії звязується комуністичні безправства у Франції. В Марсей, після вчерашніх заворушень, вже дещо успокоїлося, але військо стоїть на поготівлі. Тільки частина робітників послухали комуністичних закликів та почали страйк.

КОМУНІСТИЧНИЙ БУНТ В НЕАПОЛІ

Рим, 13 листопада. Після вчорашніх комуністичних заворушень в Генуї, Медіоляні та інших містах північної і центральної Італії, сьогодні прийшло до справжньої комуністичної револьти в Неаполі. Відділи комуністичних „активістів" вдерлися з усіх сторін до міста, підпалюючи і демолюючи публичні уряди та приміщення проти-комуністичних організацій та стріляючи в кого попало. Було багато ранених. В місті повстала паніка. Комуністи намагались вивісити червоний прапор на міському уряді і здобути приступом головну кватиру поліції, що мала наказ з Риму не стріляти. Подібні комуністичні бунти трапились і дальше поширюються по всіх містах країни. Сьогодні італійська армія дістала наказ гострого поготівля, а проти-комуністичні провідники в парляменті заявили, що вони самі почнуть „втихомирювати" комуністів, якщо цього не зробить уряд.

ВІДСТАВКА БРИТАНСЬКОГО МІНІСТРА СКАРБУ

Лондон, 13 листопада. Британський міністер скарбу Гюґ Далтон пішов сьогодні у відставку, а на його місце іменований сер Стаффорд Кріппс, що займає рівночасно пост міністра економії, хоча без офіціяльного титулу міністра. Далтон мусів зрезиґнувати після того як виявилося, що він ще перед проголошенням в парляменті передав пресі деякі детайлі щодо податків та внутрішнього буджету.

БОЛЬШЕВИКИ ХОЧУТЬ ЗАЛИШИТИСЯ В АВСТРІЇ

Лондон, 13 листопада. В авторитетних колах сьогодні заявили, що Совєтський Союз не допустить до мирового договору з Австрією не тільки в цьому році, але й в найблищій майбутності, бажаючи держати в країні свої окупаційні війська з економічних і політичних причин.

ЛЮДИ „ЗНИКАЮТЬ" В СОВЄТСЬКІЙ ЗОНІ БЕРЛІНА

Берлін, 13 листопада. Американські окупаційні власті звернулися сьогодні офіціяльно до совєтського команданта Берліна за вияснениями де подівся німецький редактор контрольованої американцями газети „Дер Абенд", Дітер Фріде. Десять днів тому Фріде закликано по телефоні та повідомлено, що його приятель в совєтській зоні був поранений в автомобільній катастрофі. Фріде пішов його відвідати і від того часу пропав.

ТЕРОР В ПАЛЕСТИНІ ПРОДОВЖУЄТЬСЯ

Єрусалим, 13 листопада. Рівночасно з вирішуванням справи Палестини в Генеральній Асамблеї О.Д., в цій країні продовжується терор та падуть щораз нові жертви. У відплату за недавну британську акцію проти школи жидівських терористів біля Герція, терористи вкинули ручні гранати до каварні Ріц в Єрусалимі і виконали замах на британських вояків і урядників в Гаїфі ,в наслідок чого кілька осіб було вбитих і кількадесять поранених.

АНДРЕ ЖІД ДІСТАВ НАГОРОДУ НОБЛЯ В ЛІТЕРАТУРІ

Штокгольм, 13 листопада. Цьогорічну Літературну нагороду Нобля у висоті біля 40,630 долярів признано французькому письменникові Андре Жід. Нагороду за досліди у фізиці і хемії признано двом британцям.

"SVOBODA" (Ukrainian Daily)

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N.J. on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1103 of the Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

ПЕРЕДПЛАТА:		SUBSCRIPTION RATES:	
Поодиноке число три центи.		Three cents a copy.	
На рік	$7.00	One year	$7.00
На пів року	$3.75	Six months	$3.75
На три місяці	$2.00	Three months	$2.00
В Джерзі Сіті і Заграницею:		Foreign and Jersey City Rates:	
На рік	$10.00	One year	$10.00
На пів року	$ 5.25	Six months	$5.25
На три місяці	$ 2.75	Three months	$2.75
Число з понеділка (з англійською Частиною):		Monday's issue (with Ukrainian Weekly):	
На рік	$2.50	One year	$2.50
На пів року	$1.50	Six months	$1.50

Classified Advertising Department, 597—7th Ave., New York 18, N. Y. BRyant 9-0582.

За кожну зміну адреси платиться 10 центів.

За оголошення редакція не відповідає.

Адреса: "SVOBODA," P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

ЗГОДА ДЛЯ ЗЛАГОДИ, ЧИ БІЛЬШОГО ХАОСУ?

Сталося чудо: В Асамблеї Обєднаних Держав Совети і Злучені Держави стали разом в одній справі; погодились на поділ Палестини, на жидівську і арабську.

Чудо є в цьому, що було багато таких, які думали, що саме на цій точці прийде до гострого конфлікту і заповідали, що Совети візьмуть в оборону арабську сторону, а Америка жидівську. Тому, що так не сталось, дехто зачинає тепер фантазувати, що таке саме чудо може статись теж і в інших справах.

Дораджували в старині боятись данайців, як вони приносять дарунки. Таке саме можна сказати в новітніх часах про „дарунки", які роздає Кремль. Що так є, не треба навіть здогадуватись, а тільки говорити на підставі досвіду, якого зазнали ті, що колинебудь повірили советським обіцянкам чи договорам.

Совети ніяких чудес не творять та в ніякі чудеса не вірять. У них усе обраховане, оперте на легковірности людей чи народів, що вірять у чудеса. Доказом цього може бути тепер теж і це приємне здивовання, яке викликала в американській пресі „кооперація Советів і Злучених Держав" у справі Палестини, хоч на ділі це ніяка справжня кооперація.

Нам здається, що Злучені Держави мають в справі Палестини одне на думці, а Совети друге. Злучені Держави щиро бажають довести палестинських жидів і арабів до замирення, порозуміння і згоди, не маючи поза тим ніяких інших особливих інтересів. Знов ціль Советів на Близькому Сході є така, щоб там цілковито зліквідувати британські та американські впливи та інтереси. Щоб цю ціль здійснити ,треба держати Близький Схід у напруженні, в хаосі, а не в спокою і порядку. Знов для розярення пристрастей і хаосу Палестина являється нині ідеальною країною. Тому, щоб Совети не робили, казали, чи приобіцяли в справі Палестини, в практиці вони будуть підтримувати там хаос. На справжній поділ Палестини Совети згодяться в дійсности тільки тоді, коли цей поділ на дві „автономні" держави не буде мати ніякого значення ,себто ,коли ціла Палестина стане їхнім сателітом. Виняток міг би зайти тільки тоді, коли б Кремль уже тепер був переконаний, що в котрійсь з евентуальних двох частин Палестини він буде мати такий сильний вплив, що звідтам буде міг спокійно поширяти большевизм не тільки в цілій Палестині, але й на цілому Близькому Сході. Розрахунок цей не є неправдоподібний, особливо, коли брати під увагу, що з Палестини забереться британська влада і армія, а між тими, що будуть контролювати порядок в Палестині від імені Обєднаних Держав, будуть теж і советські вояки, рекрутовані, як можна догадуватись, з рядів НКВД, спеціяльно для цеї цілі підготовлених.

Не знаємо, як віднесуться остаточно араби до пляну Обєднаних Держав у справі поділу Палестини, себто, чи дійсно будуть його поборювати на місці, що означало б кріваву боротьбу, а що є не бажаним. Та не потішаючим є теж і становище Советів, бо воно не щире. Це обман.

За скріплення праці і співпраці в американських країнах

З приводу Української Пан-Американської Конференції в Ню Йорку.

Вже в першому повідомленні Українського Конгресового Комітету Америки та Комітету Українців Канади про скликання Української Пан-Американської Конференції сказано, що „ціллю Конференції буде обговорення спільних проблем зорганізованого українського громадянства в американських країнах та встановлення напрямних і способів співпраці в спільних справах". Немає сумніву, що до тих „спільних справ", які вимагають співпраці, належить теж праця та внутрішнє життя українських громад в поодиноких американських країнах. Ця справа є основної ваги, як для самих українців в американських країнах, так і для їх ролі та вкладу в загальні українські змагання.

Вже сам пан-американський характер найблищої української Конференції в Ню Йорку видвигає на перше місце власне співпрацю українців в американських країнах. Під цим оглядом вже дещо зроблено і досягнено, виявом чого є теж і сама Конференція, але ще далеко більше залишається зробити. Прикладно тісна співпраця, майже в усіх ділянках громадського життя була досі вже наладнана між українцями ЗДА і Канади, що диктувалося й самим ґеоґрафічним положенням обидвох країн, а дальше сердечними політичними взаєминами між ними і досить розвиненим станом зорганізованости самих українців. Ця співпраця наладнана насамперед між центральними Комітетами і організаціями, від УКК і КУК почигаючи, через Допомогові Комітети, Жіночі товариства, організації молоді і т. д. аж до особистих і товариських звязків між українцями ЗДА і Канади. На безлічі прикладах можна б виказати, які благородні наслідки дала ця співпраця та яких результатів можна було завдяки їй добитися.

Деякі спроби скріплення праці та співпраці пороблено теж між українцями в країнах латинської Америки, виявом чого був теж Обєднаний Комітет Українців Аргентини, Параграю і Уругваю, переорганізований в останньому Конгресі в Буенос Айрес в днях від 31. жовтня до 2. листопада цього року в Репрезентативний Комітет Українців цих країн. Умовини праці і співпраці там дещо інші, бо й українські громади гам молодші, менші і бідніші під матеріяльним оглядом. Вони теж досі не розпоряджали ще бодай приблизно пропорційною кількістю людей, що могли б віддатися громадській роботі. Обставини дещо змінюються тепер, як почався наплив нової української іміграції, але вже й раніше роблено там „все можливе".

Сиротою під цим оглядом залишались українці в Бразилії. Їх громадське життя, що вже було вийшло з першої стадії, зазнало деяких ударів під час політичних змін в краïні. Сьогодні воно знову наладнюється, „стає на ноги" та дає добрі надії на майбутнє.

Майже облогом лежала досі справа співпраці між українцями північно і південно американських країн. Були спроби і в цьому напрямку, але вони були і залишилися тільки спробами, без будьяких конкретних результатів. Перша Українська Пан-Американська Конференція повинна б стати зворотним пунктом під цим оглядом, повинна основно обговорити і вирішити можливості і способи співпраці та покласти тверді основи під нову добу громадського життя українців американських країн.

Темою одного з докладів, які стануть базою нарад і рішень є „Завдання, праця і співпраця українців в американських країнах". Не маючи бажання попереджувати докладчика, хочемо тільки піднести кілька думок, які в нашому розумінні є необхідною передумовою всякої праці, а тим більше співпраці. Тут належить насамперед створення відповідного центру, що цю працю і співпрацю координував би, постійно про неї дбав та стояв їй на сторожі. Сама формальна і організаційно-практична сторінка такого центру, це вже друга справа і її не буде важко спільно вирішити.

Сама співпраця українців в американських країнах матиме сильну базу в наладнаній вже тісній співпраці самих американських країн та їх урядів і буде їх своєрідним доповненням. В українському випадку, як це наладнується й в загально - американському, ця співпраця повинна йти в двох напрямках: внутрішньому і зовнішньому. Під внутрішнім оглядом розуміємо саме українське громадське життя в поодиноких американських країнах, постійний звязок, постійна виміна думок і досвіду та постійна взаємна піддержка під кожним оглядом, як це повинно бути між братами і сусідами.

Окрему увагу треба звернути на тісні звязки та співпрацю між молодими українськими генераціями в поодиноких американських країнах. Треба їм допомогти зрозуміти себе, щоб і вони, як їх батьки відчули свій кровний звязок та відповідно поступали. Це допоможе їм усім та піднесе їх усіх. В майбутності на кожному зїзді молоді, на кожній важливішій їх імпрезі в поодиноких країнах не повинно забракнути представників української молоді з інших країн. Треба подумати над справою виміни студентів та над усім, що могло б скріпити українську силу, українську працю і співпрацю та взаємне розуміння і спільноту інтересів, думок і змагань українців в американських країнах.

Під зовнішним оглядом йдеться насамперед про солідарні виступи в обороні України та солідарна допомога в її змаганнях. Відповідно скріпивши співпрацею наше громадське життя, українці в американських країнах мусять повести насамперед сильну та інтензивну акцію в поширюванні правди про Україну в своїх країнах, мусять постійно стояти на сторожі доброго українського імени, повести нещадну боротьбу проти ворогів України на місцях, постійно „стукати" та докласти всіх зусиль, щоби місцеві відповідальні чинники завжди були правильно і правдиво поінформовані про Україну, український народ та українські змагання з одного боку, як і ті всі кривди та знущання, що їх Україна зазнає від своїх ворогів. Українські громади в американських країнах повинні перебрати на себе це завдання, що їх в нормальних обставинах виконували б дипломатичні представництва українського народу, якщо б він був вільний і суверенний. Щоб могти цим завданням подолити, необхідно створити відповідне центральне Інформаційне Бюро, чи секретаріят, що постійно постачав би відповідні інформаційні матеріяли та взагалі координував би цю важливу роботу. Якнайтісніша співпраця під цим оглядом є справді наказом хвилини. Як буде добра воля, то можна буде теж підшукати до цього відповідних кваліфікованих робітників та придбати відповідні фонди.

Окрему сторінку співпраці українців в американських країнах становить необхідність солідарних виступів в обороні України на міжнародному терені, як теж відповідно обєднана допомога українським визвольним змаганням.

Це тільки в головному зарисі кілька думок на цю тему. Віримо, що зібрані на Українській Пан-Американській Конференції представники українського зорганізованого громадянства віддадуть цим справам належну увагу та зуміють їх вирішити, відкриваючи цим нову сторінку в історії своїх громад, своїх країн та свого українського народу.

Усі на фронт боротьби за життя 250,000 українських скитальників! Ваша грошева жертва на допомогову акцію врятує їх!

Микола Чубатий.

Комінтерн проти американського конгресу

Майже рівночасно з вісткою про скликання американського конгресу на надзвичайну сесію для законодатного вирішення допомоги Европі, рознеслася вістка про скликання так званого Комінформу, себто дав чого Комінтерну, на нараду до Білгороду. Причиною скликання конференції того комуністичного інтернаціоналу є справа французької та чеської комуністичної партій, які найшлися в прикрім положенню з звязку з пляном Маршала, що зачинає входити в стан реалізації.

Найсильніша французька, комуністчна партія опинилася в сильно невдячному положенню, бо її для інтересів чисто російської політики приходиться виступати проти економічної відбудови Франції, отже виразно вести політику протифранцузьку. Подібну крізу переходить теж найсильніша партія Чехословаччини, комуністична партія, теж у звязку з американською поміччю для Европи. Москва наказала Чехословаччині резиґнувати з неї, дарма, що Празі та поміч дуже потрібна, а ціле економічне життя цеї держави звязане зі заходом. І тут знов комуністам приходиться грати дуже непопулярну ролю квіслінґів на некорисгь власної батьківщини. Як тов. Жданов, секретар советської комуністичної партії, та дійсний диктатор Комінформу вийде з того, годі передбачити.

Та справа комуністичних партій Франції та Чехословаччини, що офіціяльно стоять на порядку нарад Комінформу, це тільки дві окремі справи. Поза ними на ділі головною справою комуністичного зїзду є протиділати плянові Маршала в цілості. Комуністи мусять його за всяку ціну знищити. Таким чином проти американського конгресу, що сходиться, щоб реалізувати Плян Маршала, станув світ червоного комунізму зі сильною постановою той плян знищити.

Світ нині вже не тільки виразно поділився на два політичні табори, що ясно показується на засіданнях Обєднаних Держав, але ці два світи вступили вже в першу фазу відвертої боротьби за своє існування, бо стали до економічної боротьби, а відоме з історії, що економічна боротьба двох держав чи двох системів держав це тільки вступ до війни на полі бою. Що так цю справу треба розуміти, видно хочби з того, що з нагоди свята большевицької революції в Москві тов. Молотов кинув в сторону Америки визов: „Справа атомової зброї нині не є вже тайною!" Це виразна погроза в сторону Америки з одного боку, а заспокоювання перестрашеного громадянства Советської Росії з другого.

Американська та й взагалі західна публіцистика успокоює публичну опінію аж надто часто, що безпосередної небезпеки війни з Советами немає, хоч всі дотеперішні закони повставання воєнних конфліктів виразно вказують, що війна приближається до нас з невмолимою конечністю. Виратувати світ від війни міг би тільки внутрішний переворот в Советах, на що невелика надія при советській системі поліційного терору, доведеного до крайности.

Над чим радитиме американканський конгрес.

Американський конгрес сходиться 17. листопада на це, щоб ухвалити засоби на здійснювання Пляну Маршала, себто на ратування Европи з економічного повоєнного занепаду. Плян цей, що має коштувати Америку багато біліонів долярів, буде прийнятий, бо обі партії вважають таку поміч Европі конечною. Американський конгрес вважає таку оборону західної Европи досі необнятої комунізмом не тільки за справу Европи, але й Америки. Якщо Америка не має найтися в ще прикрішім положенню, вона мусить мати за собою сильну західну Европу, перший протикомуністичний вал.

Америка буде мати ту західну Европу, необняту комунізмом, за собою тоді, коли поможе їй скоро відбудуватися економічно, пустити в рух індустрію тих країв, дати роботу масам робітництва та піднести незвичайно низький рівень життя мас. Саме нужда західної Европи стала причиною повоєнного зросту сили комуністичних партій в Франції та Італії. Дістануть маси працю, зарібок, стануть жити як люди, то відхочеться їм комунізму, бо світ вже приблизно поінформований про це, чим є рай Сталіна. Коли ж і хто в західній Европі зиркає до того раю, то тільки з розпуки. Саме це розпучливе положення західної Европи має усунути американська поміч.

Даючи допомогу Европі, Америка на ділі робить добрий інтерес. Кількамісячне ведення останньої війни коштувало таку суму, за яку Америка може тепер дістати оборонний вал проти безпосередної атаки з боку червоної Росії.

Немає сумніву, що поза тим дальшим осягом Америки криється ще й друга користь для вуйка Сема, а саме скріплення воєнного потенціялу протисоветського табору держав. Відбудована індустрія Франції, Англії, Італії побіч дрібних індустрій Бельгії, Голяндії, Люксембурґу, а вкінці західної Німеччини з її Рурським Басейном, стають поважним збільшенням воєнного потенціялу протисоветського бльоку. Що теж і ці речі мається на увазі, пізнати, між іншим, по цім, що один з лідерів Републиканської Партії (яка нині має в конгресі перевагу), та предсідник палати репрезентантів Мартин виступив з пропозицією розтягнути той плян Маршала також на східного сусіда Советів, на Китай, який на Далекому Сході веде вже війну з червоними, попираними Советами. Стала б пропозиція Мартина дійсністю, так проти Советів був би зорганізований

(Докінчення на 3 стор.).

МИКОЛА ХВИЛЬОВИЙ

ВАЛЬДШНЕПИ

(Роман)

16)

Ганна не примусила довго прохати себе, і за якусь хвилину її вже не було в кімнаті. Тоді Карамазов вийняв із валізи купальний костюм і, покликавши товариша Вовчика, пішов із ним до річки.

— Ти подивись на ці обличчя, що обминають нас, — сказав лінґвіст, посилаючи до ніг свого сетера. — Зверни увагу, як вони дивляться: — їй богу, як вороги. От психологія! Коли приїхав на відпочинок, то обовязково пан.

— Вони, очевидно, мають рацію так думати.

— Так по-твоєму, треба знищити всі будинки відпочинку?

— По-моєму треба залишити цю тему, бо все одно ми з порожніх фраз не виберемось. Коли ці дикуни не хочуть вбачати в тобі трудової людини й не хочуть розуміти, що ця людина має право за якийсь рік чи то два роки відпочивати один місяць, то твоє обурення проти них є цілком законне явище. Але, з другого боку, цілком законно й вони обурюються проти тебе, бо, по-перше, ти не один, а таких, як ти, тисячі, по-друге, не всі ці тисячі вміють коректно поводитись із цими людьми й, по-трете, ми й справді в порівнанні з ними пани.

— Словом, і тут тупик? — сказав товариш Вовчик.

— Що ти хочеш цим відзначити?

— Те хочу відзначити, що ти й справді трагічна фігура. Всюди ввижаються тобі сама безвихідність.

— Очевидно, така вже вдача моя, — сказав Дмитрій і широко позіхнув.

Вони підходили до річки. На пристані суєтились портовики і щось вигружали з підвод. Пароплава ще не було, не було й вітерця так, що ріка стояла, як дзеркало. Ранок був винятковий: після дощів ночі стали холодніти, і холодок нічний затримувався на воді, аж поки сходило сонце.

— Ну, вже скоро почнемо полювати, — сказав товариш Вовчик і від задоволення крякнув.

Карамазов одв'язав свій каюк і вони, відпливши сажнів зо три від берега, кинулись у воду.

І тоді ж хтось недалеко зареготав. Карамазов подивився і побачив у купальних костюмах Аглаю і тьотю Клаву. Вони стояли на річному пляжу й готувались лізти в воду.

— Драстуйте, мої голубятка! — закричав товариш Вовчик.

— Здоров був, голубе, — відповіла йому тьотя Клава.

Дмитрій відчув, що йому стало важко дихати. Він наздогнав свій каюк і вліз у нього. Цілу ніч Аглая не давала йому спокою, цілу ніч він мріяв про зустріч із нею (наче він не бачився із нею сто років), і от на ранок він раптом зустрічає її в купальному костюмі... В ньому в перший раз прокинувся до неї справжній самець. Він безсоромно дивився на її таз, на її груди і ніяк не міг одірватись. Йому захотілось зареготати й так дико, як, очевидно, реготала первісна людина. Йому навіть прийшла мисль підпливти до фльоберівських дам і, жартуючи, хсопити в свої обійми Аглаю.

— А ну, покажи, як ти плаваєш? — закричала Аглая, звертаючись до Карамазова, й так випинаючи груди, ніби вона збиралась летіти до нього.

— Ah, mon Dieu! que dites vous la, — крикнув товариш Вовчик.

— І ти тут, mon ami? І ти? Que vous etes aimable de venir me surprendre ainsi.

— Але компенсація, мадмуазель. J' espere que vous me ferez l'amitie de diner avec moi.

— C'est une grave question qui demande reflexion.

— Будь ласка, подумайте. Бо я до обіду дістав прекрасного вина...

VI.

Товариш Вовчик уже сидів у каюку напроти Дмитрія і поволі веслував до пляжу.

— Ти знаєш, — сказав він, звертаючись до свого приятеля. — Я говорю про загадковість, що за неї сховались наші дами. Її все таки можна розшифрувати.

— Яким же це чином?

— Дуже просто, — тихенько засміявся лінґвіст. — Ми їх напоїмо добрим, міцним вином — і вони нам усе розкажуть.

— Ти так думаєш?

— Я цього певний... Тим паче, що дами не від того, щоб колись із нами випити. Оце недавно тьотя Клава так прямо мені й сказала, що вона хоче „кутнуть".

Карамазову ця мисль теж подобалась. Не тому, що йому хотілось „розшифрувати", як говорив товариш Вовчик, московських дам — ця загадковість із кожним днем його все менше й менше цікавила, — а тому, що сьогодні він побачив прекрасне Аглаїне тіло, тому, що йому захотілось кусати її. Йому метнулось у голові, що п'янка може утворити не погану обставину, і він уже напружено шукав місця для оргії.

(Дальше буде).

Реклямація й консервація земельної почви

Завваги журналу „Соксесфул Фармінг" в справі перегонів деяких держав над опануванням земельної почви в цілому світі найшли свій відгомін в урядовім виявленні велетенського пляну реклямації землі в 16 західних стейтах коштом двох більйонів долярів. Є це мабуть найліпша американська відповідь на спроби Советів заволодіти над земельною почвою в цілій Европі, а теж в Азії й Африці. Без земельної почви харчова продукція в теперішньому ступні не буде в спроможності виживити населення цілого світу. Тому американський уряд заздалегідь складає пляни над збільшенням простору земельної почви, в першу чергу на виживлення свого населення.

Ці пляни йдуть в двох напрямках: один — це консервація почви перед сполікуванням, другий — це реклямація, тобто наводнення пустинної землі. Консервацію почали перед десяти роками фармері в повіті Ансон, в стейті Норт Каролайні, а тепер ця ідея обняла майже ввесь простір Злучених Держав. Потворено Дистрикти Консервації Почви під опікою федерального уряду і ця організація сповняє велетенську місію. Це свого роду фармерські кооперативи, отже праця оперта на взаїмній допомозі.

Реклямація землі це не дрібна справа, бо наводнювати пустинну землю можна лише на великі розміри, а така праця получена з велетенськими коштами. Кошти покривається звичайно з федерального буджету за спеціяльною ухвалою конгресу. У західних стейтах, де ці реклямації переводяться, існує окреме Краєве Товариство Реклямації й саме на недавнім зїзді цього Товариства предявив секретар внутрішніх справ Джуліус А. Круг семилітню програму реклямації.

Програма має бути переведена до 1954 р. і обійме 4,000,000 акрів землі, з яких буде складено 40,000 самовистарчальних фарм. Щоб зрозуміти розміри цього проєкту, треба згадати, що всі досі переведені реклямаційно - наводнюючі проєкти обіймають половину цього простору.

Такі реклямації злучені з правила з будовою великих там на ріках. Тоді повстають озера, з яких розпроваджується вода в пустинні околиці. Крім цього тами творять водопади, а водопади знову дають спроможність пускати в рух водноелектричні победови. Саме оцей новий реклямаційний плян дасть спроможність витворювати додаткових 2,250,000 кіловатів сили, при допомозі яких можна буде постачати електрику до 21 міст величини міста Денвер, у стейті Колорадо.

Інтересне довідатися про спонуки до складення такого велетенського пляну. Отже виявляється, що то саме Плян Маршала для виживлення Европи в найближчому часі став притокою до студій і складення програми нової реклямації, як це виявив сенатор Гю Ботлер, голова сенатської комісії прилюдних земель. Наводнення земель за оцим проєктом принесе нових 50,000,000 до 100,000,000 тон харчів річно.

Для оцінки видатности такої праці треба згадати, що дотепер наводнені штучно землі, які остають під адміністрацією Реклямаційного Бюра при департаменті рільництва, принесли минулого року понад два з половиною мільйона тон алфалди й інших родів паші; дальше мільйон тон цукрових буряків, 22 мільйони бушлів збіжжя, понад один більйон овочів і 66 мільйонів бушлів городовини різного роду.

Коли б так ужити всеї води на Заході, то кількість оцих продуктів зросте в десятеро. Знавці земельного діла твердять, що під землею на Заході находиться тільки води, що при її допомозі можна наводнити ще дальших 20,000,000 акрів у 17 стейтах, а це значить, що це можна створити 200,000 нових фарм, не обнятих теперішнім пляном наводнення.

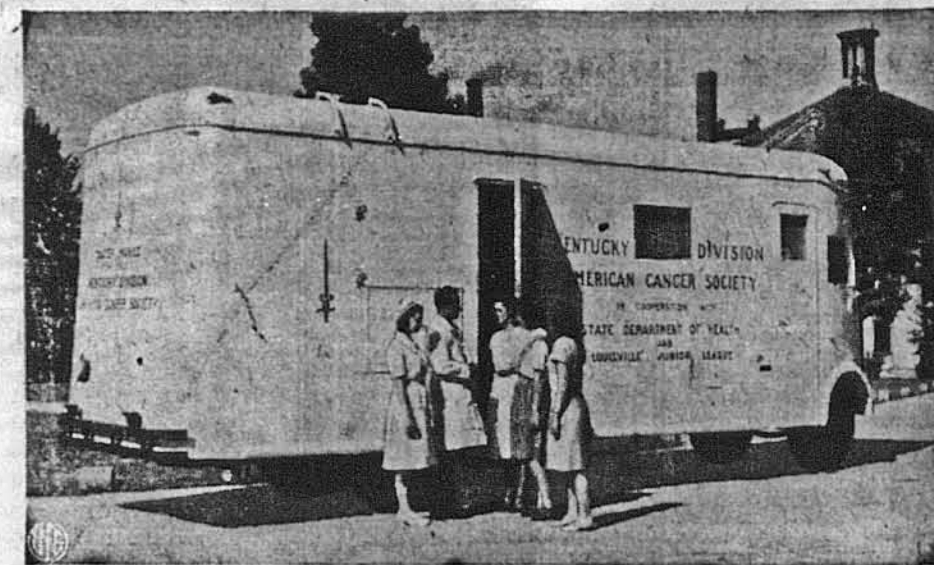
Хто коли небудь їздив до Західних стейтів, такий мусів завважати, що там часто видобувають цілі ріки води зпід землі на поверхню. Оці саме ріки творять невидиме багатство для великих просторів, які тепер лежать облогом як пустиня. Коли інженери попали на слід цих підземних рік, а вслід за цим перевели перші реклямації, показалося, що нагло ожида пустиня наче під чародійною паличкою, бо пустинна почва землі це віковічний намул, який через цілі тисячеліття не був використаний під управу. Дотеперішні реклямаційні проєкти переведено над басейнами рік: Мизури, Колюмбія, Колорадо і над Загально-Американським Каналом у Каліфорнії.

Ще йде про кошти, які за собою потягне меліораційний проєкт, що має бути переведений до 1954 р. Секретар Круг передбачує, що праця над здійсненням пляну почнеться в 1949 р. і може коштувати між пів більйоном і двома більйонами долярів. Це залежатиме від ціни праці, а з тим і від ціни різнородних приладів, потрібних упродовж сімох років.

Секретар Круг обчисляє, що на Заході є 15 мільйонів акрів почви, яка надається до штучного наводнення, а при допомозі води, вжитої для наводнення, можна буде випродукувати біля 25 мільйонів кіловатів водно-електричної сили. Щоб усе те використати, на це треба зужити 15 більйонів долярів.

Згадані цифри сухі, одначе вони багатомовні. Насамперед вони вказують, що Америка має ще незмірні можливості розвитку. Опісля це вказує на просто фантастичні пляни, за які береться уряд, коли потрібно нових засобів на прожиток чи на виконання якихсь далекойдучих завдань. Плян Маршала для виживлення Европи спонукав творчого духа Америки до оцих дослідів і до складення згаданого реклямаційного пляну, а це само собою є вже подиву гідне.

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ У. Н. С.

ЕКЗАМІНАЦІЯ РАКА.—Цей бос призначений в Кентоки на поїздку по різних місцевостях стейту, щоб таким чином робити безплатні досліди над особами, що заподізрені в хворобі рака. Тут бачимо зліва лікаря і норску, як розмовляють з дівчатами, які мають бути екзаміновані при допомозі промінів Рентґена.

З ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРГАНІЗАЦІЙ

НЮ ГЕЙВЕН, КОНН.

Свято Першого Листопада.

Небувалою подією серед українського громадянства в Ню Гейвен було свято Першого Листопада. Досі всяка громадянська робота була у нас приспана. Доперва з приходом о. Борси, багато змінилось на краще (не тільки на церковному, але й на громадянському полі). За його ледви кілька-місячного побуту наша церковна громада зросла, скріпився гарний церковний хор, в літі була зорганізована парохіяльна школа під проводом СС. Василіянок, а останньо наша громада за почином свойого пароха придбала два доми і площу під парохіяльну школу.

Його теж праці треба завдячувати й останнє свято, що відбулося в неділю 2. листопада. Гарно уложена програма складалася з виступів мішаного хору під проводом нашого диріґента, ново-прибулого імігранта п. Андрія Карпа, який в відносно короткому часі вивязався по мистецьки зі своїх завдань. Хор милозвучно відспівав „Боже Великий" — Лисенка, „Шумить гуде дібровонька" і „Слава Україні" — Гайворонського, та „Молитву" — о. А. Борси. Дуже милою несподіванкою був дует п. Марії Бурбела, сопран і п. А. Карпа, барітон, що відспівали „Видиш брате мій" аранж. о. Борси. Світлою точкою програми було скрипкове сольо п. Карпа, який по мистецьки віддограв: "Engel's Serenade", Braga, "Andante Sonatine" і "Dumka", Гайворонського. Фортепіяновий супровід спочивав у добрих руках п. Олени Брезіцької. Властивий святочний настрій вповадив своєю дуже змістовною і річевою та гарно виголошеною промовою д-р Роман Осинчук. Як на нашу маленьку громаду, учасники заповнили в щерть церковну салю. Це свято, що закінчилось національним гимном, піднесло нашу громаду на дусі та внесло гарний настрій і захоту до дальшої праці.

Ростислава Яхницька.

НЮ ЙОРК, Н. Й.

Патріотичні хрестини.

Дня 2. листопада відбулися хрестини в домі наших бизнесменів Степана й Анни Мельник при Вест 48 вул. Участь в гостині взяли лише гості з родини. На забаві Юлія Ленчук, членка 204 від. У. Н. Союзу попрохала гостей дати жертву на скитальників і так зроблено.

Склали так: Хресний батько, без подання імени, дав $10; батько й мати хрещеної донечки по $5; Юлія Ленчук $2; а по $1: І. Фішер, Дацьковський, Д. Горбач, М. Кусігин, Дж. Ступбес, разом $22. Ці гроші передала підписана на допомогу нещасним стрільцям з УПА.

Юлія Ленчук.

МИЛВИЛ, Н. ДЖ.

З весілля на скитальників.

Після вінчання молодят Катерини Глосніцької й Івана Мостового 27. вересня відбулася в домі родичів молодої, а це Евстахії й Параскевії Глосніцьких весільна гостина. Була втіха родичам і гостям, що обоє молоді українського роду, а молода засіла на „посаді" як це велить український звичай. До того обоє молоді це члени У. Н. Союзу і беруть анктивну участь в народній праці, а молода була кілька літ касієркою в нашім місцевім відділі. Тому серед таких думок легко було о. Леніцькому заговорити про потребу допомоги скитальникам. По його промові пішов поміж гостей гр. Іван Найда і дістав на скитальників $38. Родичі молодої доложили $5 і це разом дало суму $43. З того вислано 3 пачинки для скитальників, за $28.40, а $15 переслано до ЗУАДКомітету в Филаделфії. За дари щира подяка усім гостям.

М. Горінь.

НЮ ЙОРК, Н. Й.

На скитальців.

На місячних зборах Бр. Св. Володимира, відділ 130 У. Н. Союзу, зложили на скитальців по $2: Микола Козуляк і Михайло Козуляк, а М. Підгайний $1, які вислано до Зл. У. А. Д. Комітету. **Т. Коваль**, секр.

HEALTH HINTS

("Health Hints" is a regular contribution to this paper by The Medical Society of New Jersey. Questions should be addressed to the Office of the Society, 315 West State Street, Trenton 8, N. J.)

HEALTH SERVICES FOR OUR SCHOOL CHILDREN

"MENS Sano in Corpore Sano"—a sound mind in a sound body—was the ancient Roman formula for a wholesome society. Parents of New Jersey's present generation of school children may be assured that even as the schools are training their youngster's minds, their bodies are not being neglected.

First, there is our program of physical education, extending through all grades of school life and thoughtfully adjusted to the special needs of each child's age and physical capacity.

But even more fundamental is the school health service. Here a team comprising the school doctor, dental hygienist, nurse, school psychiatrist and teacher maintains constant vigilance against any defect or unwholesome tendency that threatens to retard or mar the fledgling's growth and well being.

As medical science progresses, its improved methods and deeper understanding of the human body and mind are translated into better health service — better protection for the school children. An example of this continuous improvement is the "Four Point Program for Better School Health" recently proposed jointly by The Medical Society of New Jersey, representing the State's five thousand practicing physicians, and the New Jersey Department of Education, through its Division of Health, Safety and Physical Education.

The four recommendations, now being acted upon by local boards of education in many parts of the State are:

(1) To abandon the routine, "mass production" physical examinations still performed in many schools, in favor of individualized studies to be given by qualified school doctors, properly compensated for high quality services; each child to be stripped to the waist to permit a careful examination.

(2) Since few if any school systems could hope to provide a really thorough examination for every child every year, it is proposed to perform such studies on admission to school and thereafter in the fourth, eighth and twelfth grades, as a minimum.

(3) Each county superintendent to have available the services of a staff psychiatrist, who will consult with teachers and school doctors whenever necessary, and conduct a mental health program throughout the county schools.

(4) All school teachers and other adult school personnel coming into contact with the children, to be tested for tuberculosis each year.

As the Department of Education has said, this four point plan is "a basic program. Some of these suggestions will require legislative action before they become universal. But there is no reason why they cannot be adopted in large measure by voluntary action in most areas of the State."

Parents should take an active part in bringing about these improvements in the local schools,—for the benefit of their young ones.

Комінтерн проти американського конгресу

(Докінчення зі стор. 2-гої)

на ділі цілий протисоветський світ. Кремлеві прийдеться вибирати — або негайний конфлікт з Америкою, заки плян Маршала зачне поправляти добробут західної Европи, або скапітулювати перед протикомуністичним світом.

Над чим радитиме Комінформ, організація прокомуністичного світа.

Большевики вміють вести політику опортунізму та нагинати свою тактику відповідно до обставин, коли вони бачать, що час працює для них. Майстрами такої політики показалися вони в критичні для них часи підчас останньої війни. Сталін прокинувся і релігійно толерантним, і свободолюбним, і примирливим для капіталістичного світу. Він навіть ніби пішов на уступство та позірно розвязав Комінтерн, кузню комуністичної революції в капіталістичних державах. Все це робив він тоді, коли Гітлер стояв під брамами Москви, а кліці на Кремлі грозив кінець.

Таку політику повели большевики тому, що вони бачили, що все це можна буде по війні кинути в воду, а коштом тих уступств буде можна дістати гори американського добра, щоб спинити Гітлера та себе вратувати. І цю свою ціль Кремль осягнув та ще й з додатком, себто з поширенням комунізму на ряд держав сателітів.

Чи застосує Кремль тепер також політику примирення? Зробив би він це певно, коли б видів для себе кращий вихід з тої ситуації, що окружає Совєтську тюрму з усіх сторін. Одначе такого виходу тепер мабуть немає.

Відбудова західної Европи та евентуально ще й Китаю означають, що положення Советів не буде поліпшуватися, а погіршуватися, мимо їх зусиль зброїтися скоро як можна. Відбудована західна, протикомуністична Европа та переможний Китай, себто протикомуністичний світ під проводом Америки, будуть в силі подиктувати Советам свою волю. Рахувати могли б хіба Совети на незгоду в цім протикомуністичнім таборі, одначе великої надії на це немає, бо російська загроза світові ставить перед низкою націй питання — бути чи не бути їм незалежними державами. Тому більше правдоподібне, що на найближчій нараді в Білгороді большевики візьмуться таки на відкриту боротьбу.

Заповів це Жданов з нагоди оснування Комінформу, що Плян Маршала мусить бути за всяку ціну знищений. Одиноким способом не допустити до його реалізації є приказати комуністичним партіям Франції, Італії та Чехії перейти до наступу, себто спаралізувати ціле господарське життя тих країн негайно страйками та заворушеннями.

У Франції комуністична партія має вплив на робітничі юнії, отже мабуть страйками схочуть комуністи повалити теперішній протикомуністичний уряд Ремандіє та поставити комуністів знов на відповідальні пости керми державою, як було за кабінетів коаліційних. В Італії комуністи сильні в північній, промисловій частині. Вони теж спробують затамувати життя країни страйками. В Чехії комуністи мабуть дістануть приказ покінчити вкінці зі спілкою з демократами та опанувати вповні цю країну. Чи це все вдасться комуністам та чи вони схочуть піти вже явно та відверто проти своїх урядів як квіслінґи в інтересах Москви, покаже найближча конференція в Білгороді.

Ці два зібрання — американського конгресу та комуністичного Комінформу — вирішать у найближчих днях справи, які рішатимуть про дальшу долю світу.

ПЛЕНУМ ПРАВЛІННЯ СПІЛКИ ПИСЬМЕННИКІВ УССР.

Київ. — В днях 15-20 вересня в Києві Пленум Правління Спілки Письменників УССР, у якому взяло участь понад 100 осіб. Були приявні також Каганович, Хрущов та секретар ЦК КП(б)У по пропаганді Литвин. — Основну доповідь виголосив голова Спілки Корнійчук. Опісля виступив з довшою промовою Каганович. У дискусії брали участь: Бажан, Рильський, Козаченко, Копиленко, Стебун, Гончар, Сенченко, Новиченко та другі. Пленум ухвалив вислати чолобитні листи Сталіну та Кагановичу — (хоч цей був приявний на зборах — прим. Ред.). (Час).

КАРТИНА НУЖДИ В РИМІ. В Італії всюди нужда, але найбільша в заулках великих міст, де мешкає найбідніше населення. Тут бачимо родину Вальваторе Турці, яка складається з 11 осіб. Усі мешкають в одній кімнаті, в якій є одне ліжко. Старші діти ходять кожного дня по полях, шукаючи овочів і патиків, які потім продають. Усе вони розміють тільки одну політику: Давайте їм хліба, а не промови!

ЩО ПИШУТЬ?

ПРО АМЕРИКУ ЧЕРЕЗ ЕВРОПЕЙСЬКЕ ВІКНО.

(З листа від скитальників з Брегенцу до родини в стейті Ню Джерзі).

Ви сьогодні єдині люди, на широкому світі, з якими тісно звязані мої спомини з того часу, коли в мене були ще батьки, рідний дім, рідний край. Коли тепер нераз пишу листи до Вас, то перед моїми очима бачу не образ далекої Америки з її величезними хмародерами, її пихою, багатствами і т. п., ні! Я бачу рідні наші низькі хати, наші зелені левади, городи, ріки і т. д. а те все таке для мене дороге, що й люди, які тісно звязані з тими споминами, є для мене близькі й дорогі, байдуже, чи вони рідного дядька діти, чи ні.

Давніше ми думали вислати в Америку тільки одного або двох синів, а самим з Европи не рухатися. Та тепер, ми, якщо мали б спроможність, хотіли б усі звідси виїхати. Журимося за наших дітей, бо вони — наша майбутність. Та вони в сетаки вийдуть на нашу рідну землю, якщо нам уже не судилося. Їх ми зберігаємо й виховуємо, хоч і в дуже прикрих відносинах на непривітливій чужині, одначе так само, як ми їх виховували в нашій Батьківщині.

І ростуть туть наші діти і вчатся; малесенькі в дитячих садках, більші в школах, у чужих і своїх — зживаються з собою і дуже люблються, хоч походять з різних закутин нашої України. Але як вийде котре з них заморе, то пишуть, (особливо старші), що дуже важко їм там призвичаїтися, зжитися з тамтими дітьми. Маю враження, що наші заокеанські українці вважають великим патріотизмом вже це, що їх дитина взагалі вміє хоч троха говорити по українськи. Приходять мені в цій хвилині слова одного пана, який писав рецензію з концерту, ве очевидно вихваляв: і строї хористів і виконання пісень, а на кінці написав таке: „сильно прикро вражало те, що всі співаки, що так гарно співали і мали такі гарні народні одяги, зійшовши зі сцени, говорили між собою тільки по англійськи". Ті слова багато нам говорять і насувають багато думок.

Вістка про смерть проф. Мельника, яка наспіла тут телеграфічно, була для нас так невимовно прикра й така страшна, що ми до нині не можемо прийди до рівноваги... Може ця ненадійна й передчасна його смерть має бути для нас перестогорою. Він думав найти там спокій, свободу й працю, а найшов смерть. Мріяв покійний, що в змінених кращих умовинах зможе працювати над збагаченням культурного дорібку українського народу, та не довелося. Змучене серце, важкі умовини праці, ані хвилинки відпочинку — і в висліді вічний спочинок!... Чи то треба було аж такого, щоб їхати до Америки?

Допомогова акція канадійських українців далеко інтензивніша ніж американських. З Америки, як посилають відпоручника, то тільки до американської зони. Допомогу, здається теж лише туди, а чейже багато українців живе теж і у французькій зоні.

Власті французькі відносяться до нас дуже прихильно, впродож тих двох років захороняли нас як могли і заощадили нам терпінь, а це значить багато більше ніж молудкова справа. А Франція сама багато витерпіла під час війни. Про наше життя не пишу. Всякі наші переживання блїднуть і не мають значення супроти того, що переживає цілий наш нарід.

Шукають своїх рідних

УВАГА: Пишучи до Укр. Допом. Комітету, просимо эпочатку листа подати, в якій групі і під яким числом є дана особа.

ГРУПА — ЛИСТИ ДО:

12,197 До батька Каратник Михайла в Оттаві (Канада) від доньки Каратник Анастазії.

12,198 Вишневський Степана і Салецький Антона з Підкаміня (Броди) від кревного Салецький Ярослава.

12,199 Грицай нотара і його жени з Болехова та інших з тої місцевости Соболь Стефанії сестри Грицая, Гнатишин Петра, Малендевич Йосифа, Корпан Олекси, Шостака сусіду Зволинського Петра з Болехова від Марусяк Йосифа.

12,200 д-ра Івановський Михайла з с. Годинь (Перемишль) від д-ра Смігуровська Софії.

12,210 До брата Яц Івана з с. Стрільбичі (Стар. Самбір) від Яц Петра.

12,211 Чемеринська Евгенії з Винник (б. Львова) від Гузар Маркіяна.

12,212 Попович Павла, Анни Теодозії і Івана з с. Сторониабаб, Сойка Анастазії з дому Якимів і Параскевію з с. Переставки (Золочів) від Стець Василя.

12,213 До Українців доброї волі в Канаді і в Америці від Татомир Олександра просить посвідку від нотаря з якою його впустили б до Америки чи Канади (син був. пок. сенатора Татомира).

12,214 Туржанський Івана дядька або його родини чи односельчан з с. Хмелівка (Проскурів) від Атаманюк Тадея.

12,215 Бухорська Марії сестри від Кітка Василя з с. Костерівці (Сянік).

12,216 Федишак Ілька стрийка з с. Берестян (Самбір) від Федишак Петра.

12,217 Пахолків Павла і Михайла с. Захарія з Чортківщини від Павків Івана.

12,218 Хлипавка Степана від д-р Гуменний Дмитра с. Миколи з Тисарова (Жидачів).

12,219 Данилюк Івана з с. Зеленів (Буковина) від Ткачук Івана.

12,220 Хоменко Пилипа з Золотоношського повіту від Лихотруд Йосифа.

12,221 Рудий Михайла вуйка з с. Колодієва (Станиславів) від Руда Стефанії зам. Горяча.

12,222 Омельчук Юхима з с. Олибово (Волинь) від Яковчук (малороса).

12,223 Чубатий Олекси з с. Остапівці (Тернопіль) від Чубатий Атанасія.

12,224 Клецор Анастазії з с. Раю (Бережани) від Стебельський Михайла с. Василя.

12,225 Равлінко Юрка, Дзидзон Андрія його вуйка від Равлінко Параньки д. Івана з с. Синевідська (Тисьмениця).

12,226 Дути Гринька вуйка з с. Івачева (Зборів) від Олійник Омеляна з с. Нуще (Зборів).

12,227 Яскульський Михайла дядька з с. Княжич (Перемишль) від Воробець Сенька с. Еви з д. Яскульська.

12,228 Денисенко Митрофона дядька з с. Юхітівки (Харківщина) від кревної Денисенко Марії д. Василя.

12,229 Масляник Йосифа стрийка з Хирова від Масляник Олекси.

12,230 Домчак Марії замуж. Осайчук з с. Явірник (Сянік) від Домчак Степана с. Івана.

12,231 До родини Скоренків з Роздолу пошукує Ришева Олена з Федусевичів.

12,232 Мельник Кароля кузина з Коломиї від Остапчук Івана.

12,233 До братів Било Андрія, Василя і Гната с. Марка з с. Золотник (Підгайці) від Пугач Григорія.

12,234 Зварич Семка стрийка з с. Погрібці (Зборів) від Зварич Степана.

12,235 До вуйків в Аргентині Весидовський Францішка і Михайла від Кікцьо Анастазії д. Весиловського.

12,236 а) Романюк Михайла, Миколи, Левчук Михала з с. Майдан (Костопільської окр.) від Романюк Федора.

12,237 б) Закалата Михайла від Закалата Марії д. Івана з Устрик Долішних.

12,238 в) До кревних з родини Голик і Беля з Халупок Медичих (Перемишль) від Вовк Івана.

12,239 До вуйка Заборонок Сизона з с. Борсуки Велиниці (Білорусь) від Сидорович Гелени.

12,240 Сохацька Марти (вдови по пок. д-р Сохацьків) від Сохацький Юліяна.

12,241 Волошин Михайла кревного з м. Білопілля і Савостянович Михайла від Пиворів Григорія.

12,242 Кузьмінська Зофії зам. Кукуруза з с. Грабова (Золочів) від Кузьмінський Володимира.

Інформації писати до:
United Ukrainian American Relief Committee
P. O. Box 1661, Philadelphia 5, Pa.
В запитах просимо конечно подавати групу і число.

ЛИСТУВАННЯ РЕДАКЦІЇ

М. З., В. Істон, Па. — Як Ви післали через „КЕР", а не дійшло, то Вам певно звернуть гроші. Напишіть до них. Такі письма, як це, що Ви дістали, найкраще слати до Зл. У. А. Д. Комітету в Філадельфії.

ПОСМЕРТНІ ЗГАДКИ

Дня 13. листопада 1947 року помер у 52. році життя

ЯКІВ ВОРОБЕЦЬ,

член і заступник предсідника Тов. Дністер, від. 361 У. Н. Союзу в Ню Йорку, Н. Й.

Покійний родився в Перемишлянах, Західна Україна. Полишив у смутку жену Марію, три заміжні дочки, Софію Лешкович, Еву Злер, Стефанію Шамен, зяті та внучку. Івана Яків. Також на скитальщині брата д-р Тома Воробець, на котрого ожидав з приїздом до Зл. Держав. Покійний любив свою організацію і від коли вступив до Тов. Дністер майже безнастанно був вибраний до уряду, як також організував членів до У. Н. Союзу, брав участь у громадськім житті. Був касієром Центрального Комітету міста Ню Йорк.

Похорон відбудеться в понеділок, 17. листопада, з похоронного заведення П. Яреми в год. 10. рано до церкви св. Юрія.

Просимо членство взяти участь в похороні. — В. Й. П.!

П. Кучма, секр.

Дня 2. жовтня 1947 року помер у 27. році життя

ВАСИЛЬ ЛЕСЬКІВ,

член від. 306 У. Н. Союзу в Лінден, Н. Дж.

Покійний полишив батька, свекру, брата і сестру. До 306 відділу перейшов з 99 відділу в Вілк-Бері, Па. Там його захопила смерть і там його поховано при участи родини і приятелів. — В. Й. П.!

А. Андрейців, секр.

Дня 7. листопада 1947 р. померла

МАРІЯ НАЗАРЕВИЧ,

довголітна членица Тов. Зоря, від. 69 У. Н. Союзу в Ню Йорку, Н.Й.

Покійна походила з Зах. України. Полишила в смутку мужа Стефана, сина Івана, доньку Евгенію і невістку Розалію.

Похорон відбувся 11. листопада з погребового заведення П. Яремі до укр. катол. церкви св. Юрія, 28 Іст 7. вул. — В. Й П.!

М. Ликтей, секр.

ПОШУКУВАННЯ

Адв. з Ярослава пошукує **СТЕФАНА ПОЛЯНСЬКОГО,** зам. в Сан Франциско, і просить о вістку і поміч на адресу:
РОМАН ХОТИНЕЦЬКИЙ
Краків, вул. Собіского 16 б. II пов., Польща.

ТАРЗАН, ч. 1729. Доля вирішена.

Коли танець дум-дум ставав щораз дикший і місяць доходив до свого вершка, Джена ждала безнадійно...

...саме тоді, коли її чоловік недалеко від неї завзято ждав на львицю.

Коли вже здавалося, що він мусить згинути, Тарзан зручно відскочив набік...

...і кинув петлю на одну передну лапу львиці, як вона піднесла її до скоку.